

**RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVAD OBJEKTID**

132	15056	Paide kaubahoovi ärihoone	Pikk t.1	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	370
133	15057	Paide kirik	Keskväljak 1	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	371
134	15058	Paide kirikuaed	Keskväljak 1	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	371
135	15059	Paide kirikuaia piirdemüür	Keskväljak 1	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	371
136	15060	Paide magasiit	Tallinna t. 29	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	372
137	15061	Paide kohtuhoone	Tallinna t. 18	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	373
138	15062	Elamu Paides Tallinna t. 31	Tallinna t. 31	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	374
139	15063	Elamu pesuköök Paides Tallinna t. 31	Tallinna t. 31	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	374
140	15064	Elamu kuur Paides Tallinna t. 31	Tallinna t. 31	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	374
141	15065	Paide linnuse varemed	Vallimägi	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	375
142	15066	Paide linnuse bastionid ja vallikraavid	Vallimägi	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	375
143	15067	Elektrialajaam Paides Lai t. 8	Lai t. 8	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	k
144	15068	Koolihoone Paides Tallinna t. 60	Tallinna t. 60	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998,	k

					147/148, 554)	
145	15069	Simsoni vesiveski	Parkali t. 2	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	k
146	15070	Paide raekoda	Keskväljak 14	Paide	11.02.1998, Kultuuriministri määrus nr. 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	k

### *Ajaloomälestised*

29	4012	Paide Tütarlastegümnaasiumi hoone	Posti t. 12	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	-
30	4013	Paide Saksa Tütarlaste Eragümnaasiumi hoone	Pärnu t. 53	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	-
31	4014	Paide Reopalu kalmistu	Pärnu t.	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	-
32	4015	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Paide Reopalu kalmistu	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	440
33	4016	Terroriohvrite ühishaud	Paide Reopalu kalmistu	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	441
34	4017	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Paide Reopalu kalmistu	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	2-k
35	4018	Terroriohvrite ühishaud	Paide Reopalu kalmistu	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	3-k
36	4019	Terroriohvrite ühishaud	Paide Reopalu kalmistu	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	35-k
37	4020	I maailmasõjas hukkunute matmispaik	Paide Reopalu kalmistu	Paide	19.03.1997, Kultuuriministri määrus nr.3, (RTL 1997, 65, 355)	-

Ajaloomälestiste kaitsevöönd on 50 meetrit (välja arvatud ühishaud ja matmispaigad, mis on määratletud Reopalu kalmistu 50 meetrise kaitsevööndiga).

Kinnitatud  
Vabariigi Valitsuse  
21. märtsi 1995. a.  
määrusega nr. 126

Paide vanalinna muinsuskaitseala  
põhimäärus

I. Määrang, eesmärk, piirid

1. Paide vanalinna muinsuskaitseala (edaspidi - muinsuskaitseala) koosneb 19. sajandi esimesel poolel väljakujunenud linnatuumikust koos keskaegse ordulinnuse alaga. Muinsuskaitseala hõlmab Tallinna, Laia, Väike-Aia, Suur-Aia, Pika, Rüütli, Vee, Parkali ja Kaevu tänavatega (nende välimisel serval paiknevate kinnistute laiuselt) piirneva ala vastavalt plaanile.

2. Muinsuskaitseala eesmärgiks on selle kui ajalooliselt kujunenud linnaehitusliku terviku ja seda kujundavate ehitiste, planeeringu, tänavatevõrgu, haljastuse, arheoloogilise kultuurkihi ja miljöölise eripära säilitamine ja korrastamine.

II. Taotlused ja kitsendused

3. Kaitse eesmärgil taotletakse muinsuskaitsealal:

1) ajalooliselt kujunenud hoonestusstruktuuri ja linnaruumi elementide (tänavad, väljakud, siseõued, läbikäigud, haljasalad jm.) säilitamist ja nende hävinud osade taastamist;

2) Paidele omaste hoonestus- ja ehitustavade (kinnistud, krundid, hoonete korruselisus ja mastaap, ehitusmaterjalid, haljastustavad, kujundusvõtted, fassaadide viimistlus, tänavasillutis jm.) arvestamist olemasolevate hoonete hooldamisel, remontimisel, rekonstrueerimisel, ümberehitamisel ja hävinud hoonestuse asemele uusehitiste püstitamisel;

3) ehitusajalooliselt ja tehniliselt väärtusetute ning keskkonda esteetiliselt risustavate hoonete lammutamist;

4) elamisvõimaluste maksimaalset säilitamist;

5) ehitusajalooliselt väärtuslike ehitiste fassaadide, interjööride, konstruktsioonide ja detailide uurimist, fikseerimist, säilitamist, taastamist ja eksponeerimist;

6) kultuurkihi kaitsmist ja selle arheoloogilist läbiuurimist trasside rajamisel ja remontimisel, uusehitiste püstitamisel või muude kultuurkihti vigastavate tööde tegemisel;

7) arheoloogilistel uuringutel väljakaevatud arhitektuursete osiste, ehituskonstruktsioonide jm. võimalikku säilitamist ja eksponeerimist.

4. Muinsuskaitseala terviklikkuse ja seal asuvate mälestiste säilitamiseks ning nende kasutamise reguleerimiseks

on sõltumata omandivormist ilma Muinsuskaitseameti ja Paide Linnavalitsuse igakordse loata keelatud:

- 1) muuta ajalooliselt väljakujunenud planeeringut;
- 2) muuta kinnistute ajaloolisi piire;
- 3) lammutada olemasolevaid ehitisi;
- 4) teha mistahes ümberehitus-, restaureerimis- ja remonttöid ning püstitada uusehitisi;
- 5) muuta hoonete kultuurilooliselt väärtuslikuks tunnistatud interjööre;
- 6) eemaldada, muuta, asendada või katta eksterjöörides ja interjöörides leiduvaid arhitektuuriajalooliselt väärtuslikke detaile, materjale ja konstruktsioone;
- 7) kasutada traditsioonilisi ehitusmaterjale imiteerivaid ja/või ajaloolisse keskkonda sobimatuid uusi ehitusmaterjale ja -tehnoloogiaid;
- 8) teha uurimis-, kaeve- või muid töid, mis võivad kahjustada kaitsealal asuvat hoonestust, vallasmälestisi või maapinnas säilinud kultuurkihti;
- 9) risustada vanalinna sobimatute reklaamikandjate, siltide jms. paigaldamisega.

### III. Uuringute ja projekteerimise erinõuded

5. Muinsuskaitsealal paiknevate või sinna kavandatavate ehitiste ja rajatiste projekteerimisele peavad eelnema uuringud, mille ulatuse määrab Muinsuskaitseamet. Erandjuhul võib Muinsuskaitseamet lubada osa uuringute teostamist projekteerimis-, rekonstrueerimis- või ehitustöödega paralleelselt.

6. Uuringuid (v.a. visuaalseid) tohib teha isik, kes omab selleks nõutavat litsentsi.

7. Uuringuid (v.a. visuaalseid) tohib teha ainult Muinsuskaitseameti poolt kinnitatud programmi alusel. Uuringute aruande üks eksemplar antakse üle Muinsuskaitseametile, teine Paide Linnavalitsusele.

8. Kõik kultuuriloolise tähtsusega hooneosad, konstruktsioonid või detailid, mis avastatakse uurimistööde või neile järgnevate remont- või ehitustööde käigus, kuuluvad fikseerimisele, säilitamisele või eksponeerimisele.

9. Uuringute tulemuse põhjal koostatakse arhitektuuriajaloolised eritingimused, mis Muinsuskaitseameti poolt kinnitatuna on hoonele antava projekteerimisloa kohustuslikuks lisaks ja projekteerijale täitmiseks. Kui eritingimuste koostamiseks puudub sisuline vajadus, asendab neid Muinsuskaitseameti vastavasisuline kiri.

10. Projekteerida võib isik, kes omab selleks nõutavat litsentsi.

Muinsuskaitseala käsitleva detailplaneeringu lähtetingimuste lahutamatuks osaks on Muinsuskaitseameti poolt kinnitatud arhitektuuriajaloolised ja arheoloogilised eritingimused. Detailplaneeringu lähtetingimused ja detailplaneering tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.

#### IV. Ehitus-, remont- ja restaureerimistööde erinõuded

11. Paide Linnavalitsuselt loa saamiseks ehitus-, remont- või restaureerimistööde tegemiseks peab ehitise omanik/tööde tellija esitama allkirjutatud lepingu tööde teaduslik-metoodiliseks järelevalveks vastavat litsentsi omava isiku poolt. Kui hoones ei ole säilinud ajaloolisi osiseid, ei ole teaduslik - metoodiline järelevalve vajalik ning lepingut asendab Muinsuskaitseameti vastavasisuline kiri.

12. Ehitus-, remont- ja restaureerimistöid tohib teha ainult vastavat litsentsi omav isik või organisatsioon.

13. Mistahes kaevetöödeks või geoloogilisteks puurimisteks muinsuskaitsealal on nõutav Muinsuskaitseameti kirjalik luba, kus määratakse ühtlasi arheoloogilise järelevalve vajadus ja tingimused.

14. Kultuuriväärtusega leidude ilmnmisel ehitus-, remont- ja restaureerimistööde käigus peatatakse viivitamata tööd antud kohas, informeeritakse Muinsuskaitseametit, kes määrab leidude edasise saatuse ja tööde jätkamise korra.

15. Ehitise vastuvõtukomisjoni liikmeteks on ka Muinsuskaitseameti esindaja ja tööde teaduslik-metoodiline järelevalvaja.

#### V. Kaitsevöönd

16. Paide vanalinna muinsuskaitseala kui mälestist piirab kaitsevöönd, mis koosneb hoonestatud aladest ümber muinsuskaitseala. Kaitsevööndit piiravad Kaevu, Tallinna, Lai, Väike-Aia, Suur-Aia, Pikk, Roheline, Rüütli, Vee ja Parkali tänavad vastavalt plaanile.

17. Kaitsevööndi ülesandeks on tagada sujuv miljööline üleminek ümbritsevalt hoonestuselt muinsuskaitsealale, mastaabilt, kõrguselt ja kujunduselt sinna sobimatute ehitiste või rajatiste püstitamise vältimine.

18. Kaitsevööndis kehtivad tema eesmärgist tulenevalt järgmised kitsendused:

1) kaitsevööndit või selle osa käsitleva detailplaneeringu lähtetingimused ja detailplaneering tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga;

2) kinnitatud detailplaneeringu hoonestustingimusi mittejärgiva ehitise (rajatise) püstitamisel erandkorras on projekteerimisloa kohustusliku lisana nõutavad Muinsuskaitseameti poolt kinnitatud eritingimused ja projekt tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.

## VI. Kontroll

19. Käesoleva põhimääruse täitmist kontrollivad Muinsuskaitseamet ja Paide Linnavalitsus.